

Dr. Márcz Ferenc 1934–2016

Dr. Márcz Ferenc 2016. december 29-én hunyt el, és 2017. január 13-án vettünk végső búcsút Tőle. Bár tudtunk gyenge egészségi állapotáról, halála mégis oly váratlan volt, hogy megrendülten vettük tudomásul, ismét egy kedves kolléga, barát távozott közülünk.

Márcz Ferenc 1957-ben szerzett geofizikus-mérnöki diplomát a Soproni Műszaki Egyetemen. Az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutató Laboratóriumában, majd annak jogutódjában a Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet Aeronómiai Osztályán kezdte meg munkásságát, s egészen 1999-ben történt nyugdíjazásáig ott dolgozott, sőt azon túl is, amíg egészsége engedte, a szakmaszeretet továbbra is kutatómunkára ösztönözte. Szakterülete az alsó ionoszféra jelenségeinek kutatása, valamint a légköri elektromos elemek összefüggéseinek feltárása volt. Tudományos eredményeit kandidátusi értekezésében foglalta össze, a Műszaki Tudományok kandidátusa tudományos fokozatot 1981-ben nyerte el. Közel száz tudományos közleménye fémjelzi munkásságát, ezek közül számos munka rangos

Dr. Márcz Ferenc
1934–2016

nemzetközi folyóiratban (Journal of Geophysical Research, Journal of Atmospheric and Solar-Terrestrial Physics, Annales Geophysicae, stb.) jelent meg, melyekre számos hivatkozás történt. Tagja volt a Magyar Geofizikusok Egyesületének, a Geofizikai Tudományos Bizottságnak (GTB), valamint a Veszprémi Akadémiai Bizottságnak (VEAB). 2009-ben magas állami kitüntetésben részesült. Sólyom László köztársasági elnök a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje, polgári tagozata kitüntetést adományozta dr. Márcz Ferencnek a légköri elektromos paraméterek és a rádióhullámok ionoszférikus abszorpciója mérésének kidolgozásáért, a légköri elektromos potenciálgradiens időbeli változásainak elemzéséért, a légköri elektromos és extraterresztrikus paraméterek kapcsolatának vizsgálatáért és a geomágneses utóhatás nap-földfizikai összefüggéseinek tanulmányozásáért. Szerény, csendes személyiségét, s a kollégáinak írt kedves, alkalmi versikéket megőrizzük szívünkben és emlékeinkben.

Sátori Gabriella

Madarasi András

1951 – 2017

Madarasi Andrást széles látókörű, gyakorlati földtudományi szakemberként ismertük.

A Miskolci Egyetem Bányamérnöki Karán szerezte diplomáját bányamérnök szakon. A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, az ELGI kutatójaként 1974-től a magyar középhegységi régió gravitációs, földmágneses és geoelektromos kutatásában vett részt. Érckutatóként, éveken keresztül dolgozott mongol és kubai expedíciókban. A 90-es évektől egyre fontosabb szerepet vállalt Magyarország mélyszerkezet-kutatásában. Meghatározó szerepe volt Magyarország tellurikus vezetőképesség-térképének elkészítésében és kiadásában. Magnetotellurikus projektek jelentették a legfontosabb munkáit. A mélyszerkezet, a kéreg kutatásában fontos adatokat összerendezve országos adatbázist hozott létre. Évtizedek munkáinak eredményeiből szerkesztett alapszelvényei és nagy mélységekre szerkesztett országos fajlagos elektromos ellenállástérképei a jövőben is alapvető információforrások lesznek a kutatások számára.

Madarasi András
1951 – 2017

Meghatározó szakembere volt a nagy entalpiájú geotermikus rezervoárokra irányuló geofizikai kutatásoknak is. Az ipari megbízások mellett a Magyarország Geotermikus Potenciálja programban összefoglaló tanulmányt készített a geofizika és azon belül a magnetotellurika geotermikus alkalmazási lehetőségeiről. Dolgozott az ország jelentősebb földtani projektjeiben, így a felszín alatti vízbázisok kutatásának számos területén. A radioaktív hulladék elhelyezésének két nagy projektjében is fontos szerepet vállalt a magnetotellurikus kutatás, illetve a vágatok közötti terek geoelektromos átvilágítása területén.

A szakma által tisztelt kutatóként a Magyar Földtani és Geofizikai Intézetből (MFGI-ből) ment nyugdíjba 2015-ben. De aktív kolléga volt azóta is, aki szívesen osztotta meg tudását a fiatalabbakkal. A korábbi mérési anyagok rendezése és egy hamarosan induló mérési projekt előkészítése közben, otthonában váratlanul

érte a halál.

Munkája, személyisége hiányozni fog.

Vértessy László

Pattantyús-Ábrahám Miklós

1949–2016

Pattantyús-Ábrahám Miklós, egy ambiciózus fiatalember, a Budapesti Műszaki Egyetemen frissen szerzett villamosmérnöki diplomájával a zsebében 1973-ban érkezett az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetbe, hogy aztán egészen nyugdíjazásáig, teljes életpályáját ennek az Intézménynek szentelhesse. Bár a képzettsége nem éppen a szokványos geofizikai feladatok megoldására készítette fel, Miklós gyorsan tanult. Az Intézet akkori jó gyakorlatának megfelelően először elsajátította a mágneses, elektromos, elektromágneses terepi munkák fortélyait, s tette ezt olyan jól, hogy végül őt nevezték ki e mérések irányítójává. Tapasztalatát később a geoelektromos műszertechnikai labor vezetőjeként kamatoztatta. Irányítása alatt készültek el az Intézet saját gyártású, új sorozatú egyenáramú műszerei, tápegységek, generátorok, vezetésével végezték el az Intézet által vásárolt elektromágneses műszerek terepi üzembe állítását.

Pattantyús-Ábrahám Miklós
1949–2016

Mindeközben, a nyersanyagkutatásban virágkorát élő ELGI-ben Miklós kutatói kíváncsiságától vezéreltetve találta meg a régészetet mint a geofizikai műszeres vizsgálatok egy lehetséges, előtte addig itthon alig művelt területét. Ezeket a kutatásokat először inkább hobbiból, később az Intézet kutatási lehetőségeit bővítendő, intézményesen is végezte. Nagy általános műveltsége, kapcsolatteremtő képessége miatt rövidesen ő lett az ilyen jellegű kutatások témavezetője. Első sikerei között feltétlenül megemlítendő a Denevér utcai őskori tűzkőbánya elektromos ellenállás-szelvényezéssel történő megkutatása, a 80-as években végzett visegrádi mágneses mérések, majd az alsóhetényi római erőd falainak földradaros vizsgálata. Ezekkel tette ismertté a Geofizikai Intézet ilyen irányú tevékenységét.

Az 1990-es évek elejétől az ELGI tevékenysége változott. A régészeti kutatásokon túlmenően egyre nagyobb hangsúlyt kaptak az építőmérnöki munkát segítő sekélygeofizikai vizsgálatok, amelyeket Miklós ekkor már a Mérnökgeofizikai Főosztályon végzett. Nevéhez fűződik több hazai barlang (pl. Budai hegység- és a Várhegyen lévő vagy a tatabányai Szelim-barlang) felszíni kutatása, de jelentősek voltak a földradar módszer út-vasúti alkalmazásában elért eredményei is. Ma a mérnök-geofizikát ismertető

egyetemi előadásokon a radar módszerről szólva kihagyhatatlanok az általa mért M0-s autópálya, illetve a szlovén vasútvonal építését előkészítő radarmérések szelvényeinek, vagy a balácai római villagazdaság területén mért földradaros mélységmetszeteinek a bemutatása. Az utóbbi a műszergyártó cég saját lapjában is megjelent mintapéldaként.

Pattantyús Ábrahám Miklós aktív tudományos- és közéletet élt. Tagja hazai és külföldi szakmai egyesületeknek, vezetőségi tagja volt a Mérnöki Kamara Geotechnikai Tagozatának. 2004-ben Pro Geophysica Emlékéremmel tüntették ki. Ekkor már 30-nál több magyar vagy angol nyelven írt tudományos cikk szerzője vagy társszerzője, illetve rendszeres résztvevője és előadója volt a hazai és nemzetközi szakmai konferenciáknak. Az 1998-as Archaeometriai konferenciának és az ELGI tekintélyét nagyban növelő 1999-es budapesti EEGS (Environmental and Engineering Geophysical Society) konferenciának meghatározó szervezője és ötletadója is volt.

Pattantyús Ábrahám Miklós élete szorosan összefonódott az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet életével. Az Intézet történetét 1965-től 2012-ig bemutató könyv megjelenését sajnos éppen nem érthette meg, pedig ebben a „Geofizika a régészet szolgálatában” és „A földradar módszer alkalmazása” című fejezeteket ő írta.

Munkáját szenvedélyesen, nagy szorgalommal végezte. Pontos, precíz jegyzeteit irigykedve figyeltük. Talán a neves Pattantyús család sarjaként, nagyhírű műegyetemi professzor nagypapjától öröklött tulajdonság volt ez nála, akinek szellemi hagyatékát Miklós maga is oly nagy szeretettel és odaadással ápolta.

Kedves Miklós! A geofizikai kutatás megkezdett fejezeteit mi, élők tovább írjuk! Te pedig Horatiusszal mondván: „Non omnis moriar, multaque pars mei. Vitabit Libitinam”, azaz Te nem halsz meg egészen. Elvégzett munkáidban, az általad írt sorokban emléked megmarad! Szókimondó, igazságszerető természetedre, közvetlen stílusodra, humorodra és derűs mosolyodra amíg élünk, emlékezünk.

Nyugodj Békében!

Törös Endre

Rendezvénynaptár

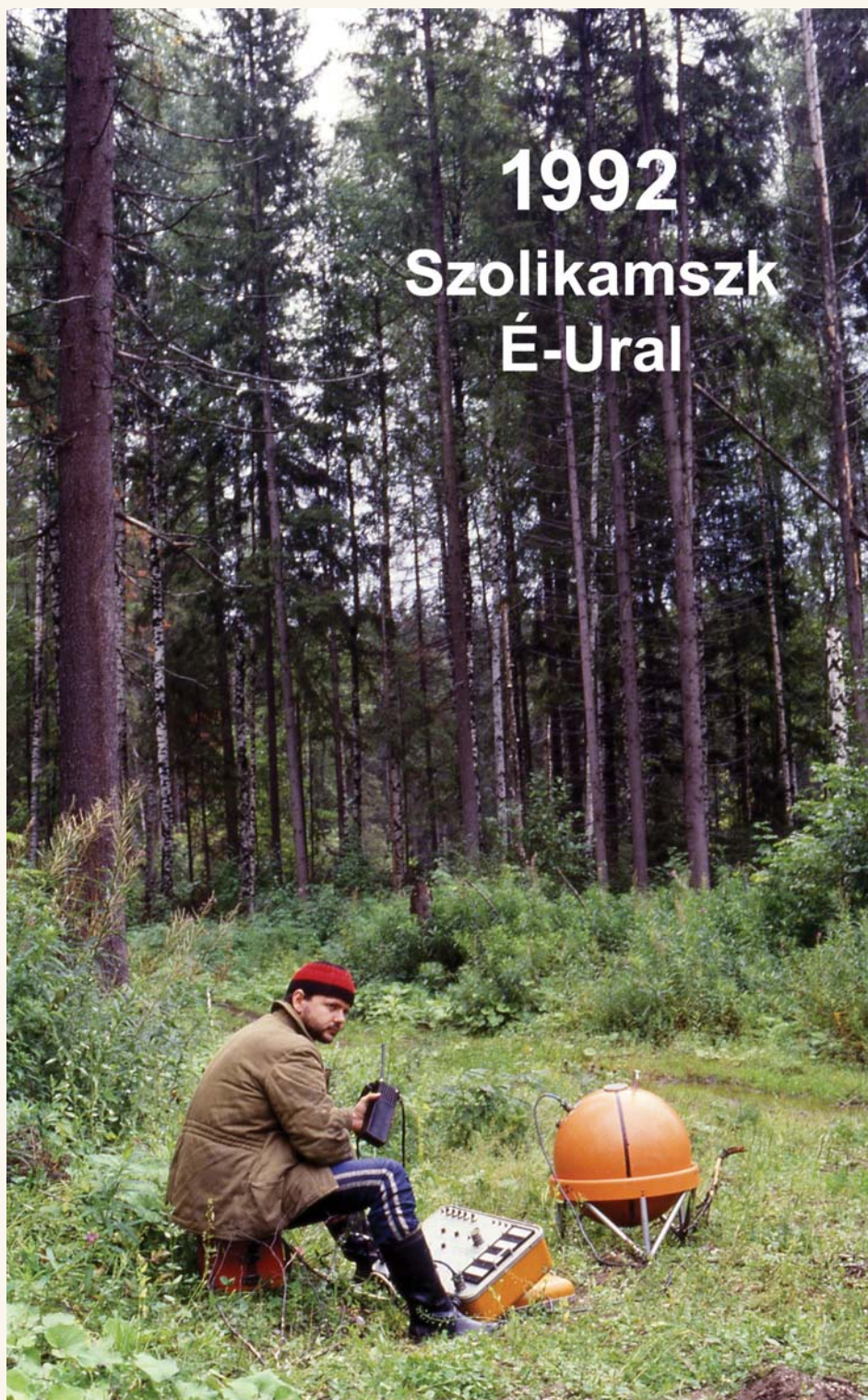
2017. április		
ápr. 10. 11.00 h	Eötvös Loránd sírjának hagyományos koszorúzása	Kerepesi Temető, Budapest, Fiumei út
ápr. 19. 14.00 h	„Környezetvédelem, sugárvédelem az egykori mecseki uránbányászat területén” (az MGE előadóülés-sorozatának keretében)	MBFH konferenciaterem (Budapest, Columbus u.)
ápr. 23–28.	EGU közgyűlés (www.egu2017.eu)	Bécs, Ausztria
ápr. 27. 16.00 h	Ördög Tibor: A MOL Upstream K+F tevékenysége – értékteremtés hosszú távon (a BOK – Budapesti Olajos Kör rendezvénye)	Fekete Arany Klub, Budapest, Bartók Béla u. 34.
ápr. 28. 13.30 h	Az Egyesület rendes évi közgyűlése	MBFH konferenciaterem (Budapest, Columbus u.)
2017. május		
máj. 15–17.	16. nemzetközi geoinformatikai konferencia (www.eage.org)	Kiev, Ukrajna
máj. 17.	A Miskolci Egyetem külföldi földtudományi hallgatóinak bemutatkozása (az MGE előadóülés-sorozatának keretében angol nyelvű előadások az Egyetem szervezésében)	Miskolci Egyetem
máj. 25. 16.00 h	Szakál Tamás: A MOL Nyrt. versenyképessége az alacsony olajárak tükrében (a BOK – Budapesti Olajos Kör rendezvénye)	Fekete Arany Klub, Budapest, Bartók Béla u. 34.
2017. június		
jún. 12–15.	79. EAGE kongresszus és műszerkiállítás (Paris 2017) (www.eage.org)	Párizs, Franciaország
jún. 17–21.	Az SPWLA 58. évi szimpóziuma (Logging Symposium) (www.spwla2017.com)	Oklahoma City, USA
jún. 21. 14.00 h	„Budapest földrengés-veszélyeztetettsége” (az MGE előadóülés-sorozatának keretében)	MBFH konferenciaterem (Budapest, Columbus u.)
2017. július		
júl. 9–13.	WPC – 22. World Petroleum Congress (www.22wpc.com)	Isztambul, Törökország
2017. szeptember		
szept. 3–7.	Near Surface Geoscience 2017 (www.eage.org)	Malmö, Svédország

További részletek, referenciák a honlapról (www.mageof.hu) érhetők el.

Kakas Kristóf

1992 Szolikamszk É-Ural

Sókutatás elektromágneses mérésekkel: a „varázsgömb”-bel
(Maxi-Probe) Kiss János mér